

Після розпаду СРСР й утворення ряду незалежних держав зруйнувалися й певні зв'язки між національними академіями наук. З метою відновлення інформаційних потоків між академіями, обміну науковою періодикою та книжковими виданнями повноважні представники національних академій наук 15 держав Європи та Азії 23 вересня 1993 р. у Києві ухвалили рішення про створення Міжнародної асоціації академій наук (МААН).

Президент Академії наук України академік Б.Є. Патон був одностайно обраний президентом Асоціації. За ініціативи президента при МААН була створена Рада з книговидання (РКВ) — одна з наукових рад, що об'єднує представників академій наук — членів МААН. Постановою Ради МААН від 12.10.2006 № 171 "Про Раду з книговидання" визначено основні завдання та напрями діяльності РКВ, а саме:

- сприяння формуванню інформаційного простору СНД на основі розвитку повноцінного міжнародного обміну науково-технічними виданнями, довідково-енциклопедичною літературою, відновлення таких каналів книгообміну як комплектування бібліотек, у першу чергу, загальнонаціональних, створення пільгових умов для наукового книговидання і книгообміну, а також захисту інтелектуальних прав авторів і видавців;
- розробка пропозицій, що передбачають уведення правових і фінансових механізмів обміну між центральними бібліотеками академій наук — членів МААН книжковими та журнальними науковими виданнями, формування єдиної бази даних періодичних і неперіодичних наукових та інформаційних видань, що вийшли друком в академіях наук — членах МААН, оновлення матеріально-технічної бази академічного книговидання та розширення на цій основі міждержавних наукових і культурних контактів в СНД;
- координація спільних видавничих проєктів, допомога у просуванні книг і журналів, що випускають національні академії наук, у сусідні країни, організація спільних стажувань, проведення конкурсів і наукових форумів, видання праць і вісника Ради;
- координація дослідницьких програм у сфері наукового академічного книговидання та книжкової культури в цілому, планування та організації спільних робіт.

Згаданою вище постановою Ради МААН був призначений голова РКВ при МААН — член-кореспондент РАН В.І. Васильєв, а також затверджений її склад.

До складу РКВ входять керівники, провідні вчені та фахівці науково-видавничих рад, наукових установ, академічних видавництв, поліграфічних і книгорозповсюджувальних підприємств, академічних і національних бібліотек, а також провідних університетів, що співпрацюють з академіями наук у галузі випуску наукових видань і розвитку науки про книгу. Національну академію наук у РКВ представляють: голова Науково-видавничої ради НАН України академік Я.С. Яцків, учений секретар Науково-видавничої ради НАН України А.І. Радченко (нині — заступник директора з питань наукової та видавничої діяльності, керівник групи науково-методичного забезпечення видавничої діяльності НАН України), директори Видавництва "Наукова думка" НАН України І.Р. Алексєєнко, Видавничого дому "Академперіодика" НАН України О.Г. Вакарєнко, Корпорації "Академкнига" О.Ю. Дмитрієв і передплатного агентства "Укрінформнаука" Т.М. Яцків.

Наукове та науково-організаційне забезпечення діяльності Ради з книговидання при МААН здійснює Російська академія наук (відповідно до Положення про РКВ — за місцем перебування голови та робочого апарату РКВ) в особі Видавництва "Наука" та його відокремленого підрозділу — Наукового центру досліджень історії книжкової культури (до його структури входить робочий апарат РКВ).

Виконуючи основні завдання щодо формування єдиного інформаційного та культурного простору СНД, розвитку книгообміну та координування науково-дослідної роботи у сфері книговидання і науки про книгу, у вересні 2007 р. РКВ провела в Москві Міжнародну наукову конференцію "Наукова книга на пострадянському просторі". Тоді ж відбулась перша Сесія Ради з книговидання при МААН. У подальшому сесії РКВ, наукові форуми відбувались щороку на базі однієї з національних академій наук — членів МААН.

Двічі, у червні 2008 та жовтні 2011 рр., Сесії Ради проходили в Києві. За рішенням Президії НАН України установою, відповідальною за проведення цих заходів, було визначено Видавничий дім "Академперіодика" НАН України.

У 2008 р. в рамках II Сесії РКВ пройшов російсько-український науковий форум "Книжкова культура. Особливості становлення і розвитку".

У 2011 р. в рамках V Сесії РКВ відбулась Міжнародна наукова конференція "Історико-культурна взаємодія на теренах СНД у контексті розвитку книговидання, книгообміну та науки про книгу".

III Сесія РКВ, а також Міжнародна наукова конференція "Слов'янське книгодрукування й культура книги" проведені у вересні 2009 р. у Мінську на базі НАН Беларусі.

У Москві в листопаді 2010 р. організовано IV Сесію РКВ та Міжнародний науковий форум "Наукове книговидання і книжкова культура на теренах СНД".

Починаючи з 2010 р. Радою з книговидання було двічі проведено Міжнародний конкурс на краще наукове видання "Научная книга", а у 2011 р.

вперше — конкурс на здобуття Міжнародної премії імені Д.С. Лихачова МААН за кращі наукові роботи, що зробили видатний внесок у національну культуру, науку про книгу, вивчення історії, теорії та сучасних проблем книжкової культури.

Члени Бюро та робочого апарату РКВ на постійній основі за запрошенням відповідних структур Виконкому СНД беруть участь у засіданнях Міждержавної ради щодо співпраці в галузі періодичного друку, книговидання, книгорозповсюдження та поліграфії, роботі її експертних груп, підготовці та обговоренні документів, направлених на створення сприятливих умов для книгообміну та розвитку книговидання.

РКВ плідно працює в напрямі активізації діяльності з формування експозицій та участі у виставках наукової літератури в рамках міжнародних наукових конференцій і форумів під егідою МААН та Ради з книговидання, а також на міжнародних книжкових виставках-ярмарках на спільному стенді під фризом Ради з книговидання при МААН.

Видавничий дім "Академперіодика" активно використовує таку можливість для популяризації українських академічних журналів. За останні три роки виставкові експозиції, крім київських форумів, були представлені у Казахстані, Туркменістані, Азербайджані, Беларусі, Латвії, Узбекистані, Болгарії.

РКВ видає Бюлетень, де представляє поточні документи, що висвітлюють різні аспекти її роботи, щороку публікується зведений каталог періодичних видань, які випускають академії наук — члени МААН. У січні 2011 р. вийшло друге доповнене видання каталогу.

Постановою Ради МААН від 02.10.2008 № 190 журнал "Научная книга" що випускає Видавництво "Наука" РАН, визнано міжнародним науково-практичним журналом — органом Ради з книговидання при МААН. Головним редактором та секретарем науково-редакційної ради затверджено члена-кореспондента РАН В.І. Васильєва. Редколегію та науково-редакційну раду сформовано як міжнародні органи.

Це також один з можливих шляхів для розповсюдження інформації про досягнення наших учених.

Окремі рубрики журналу присвячені актуальним питанням книговидання та книгорозповсюдження на теренах СНД, інформатизації та налагодженню оперативної наукової комунікації. На сторінках журналу публікують статті з питань вивчення історії науки та видавничої культури тощо. Окремий розділ представляє новинки академічного книговидання, до якого група науково-методичного забезпечення видавничої діяльності НАН України щорічно подає інформацію про нові видання, випущені на умовах державного замовлення Академії.

Запрошуємо всіх ознайомитися детальніше з діяльністю РКВ при МААН на веб-сторінці Міжнародної асоціації академії наук і долучитись до її роботи — публікувати матеріали з актуальних питань і брати участь у наукових форумах.